

A בס"ד
Intro

Today we will Be"H learn דף לו of חולין.
Some of the topics we will learn about include:

מסוכנת

A dying animal is permitted to be slaughtered and eaten
IF we can determine that it was alive until the slaughter
was complete, such as

שתפרכס ביד וברגל

If it moves its foreleg and hind leg;

The Gemara also discusses the prohibitions of

טריפה

And animal that will die due to a missing or defective
body part;

נבילה

And animal that died by any means other than שחיטה; and
חלב

Certain forbidden fats of the animal.

אין איסור חל על איסור

If something is already prohibited, a second prohibition
cannot take effect on this same item.

יחזקאל הנביא

Certain commendable practices of יחזקאל the Prophet.

A

מסוכנת
שתפרכס ביד וברגל

טריפה

נבילה

חלב

אין איסור חל על איסור

יחזקאל הנביא

1 So, let's review...

Zugt di Mishnah:

השוחט את המסוכנת

A dying animal may only be eaten if it lived until the end of the שחיטה;

And the Mishnah cites a 3-way Machlokes in how it is determined to have been alive at the end of the שחיטה:

1.

רבי שמעון בן גמליאל אומר

עד שתפרכס ביד וברגל

It must move its foreleg AND its hind leg.

2.

רבי אליעזר אומר

דיה אם זינקה

It is enough if it spewed blood at the time of the שחיטה, because the forcible discharge indicates that the animal had air in its lungs.

And the Mishnah adds:

אמר רבי שמעון

השוחט בלילה

ולמחר השכים ומצא כתלים מלאים דם

כשרה

If one slaughtered at night, and the next morning he found the walls of the animal's throat splattered with blood, the שחיטה is valid, because

שזינקה

וכמדת רבי אליעזר

It certainly spewed blood.

3. A third opinion;

וחכמים אומרים

עד שתפרכס או ביד או ברגל

או עד שתכשכש בזנבה

אחד בהמה דקה ואחד בהמה גסה

It must move either its foreleg OR its hind leg, or swish its tail. And this applies to both a small or large animal.

1

מאריך

השוחט את המסוכנת

A dying animal may only be eaten if it lived until the end of the שחיטה;

1

רבי שמעון בן גמליאל אומר

עד שתפרכס ביד וברגל

It must move its foreleg and its hind leg.

2

רבי אליעזר אומר

דיה אם זינקה

It is enough if it spewed blood at the time of the שחיטה, because the forcible discharge indicates that the animal had air in its lungs.

And the Mishnah adds:

אמר רבי שמעון

השוחט בלילה

ולמחר השכים ומצא כתלים מלאים דם כשרה

If one slaughtered at night, and the next morning he found the walls of the animal's throat splattered with blood, the שחיטה is valid, because

שזינקה - וכמדת רבי אליעזר

It certainly spewed blood.

3

וחכמים אומרים

עד שתפרכס או ביד או ברגל

או עד שתכשכש בזנבה

אחד בהמה דקה ואחד בהמה גסה

It must move either its foreleg or its hind leg, or swish its tail.

And this applies to both a small or large animal.

2 The Mishnah continues:

בהמה דקה

שפשטה ידה ולא החזירה

פסולה

If a small animal stretched out its foreleg but did not retract it, the שחיטה is not valid, because,

שאינה אלא הוצאת נפש בלבד

This is part of the throes of death and is not considered פירכוס.

However, Rashi adds,

אבל גסה

לאו אורחה בהכי

For a large animal, this is unusual, and so it would be considered פירכוס. ®

However, the Mishnah concludes with the following distinction:

במה דברים אמורים

שהיתה בחזקת מסוכנת

All the above-mentioned signs are required only if the animal was on the verge of dying.

אבל אם היתה בחזקת בריאה

אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו

כשרה

However, an ordinary healthy animal is כשר, and we assume it lived until the end of the שחיטה, even without any of these signs.

=====

2

בהמה דקה

שפשטה ידה ולא החזירה

פסולה

If a small animal stretched out its foreleg but did not retract it, the שחיטה is not valid, because,

שאינה אלא הוצאת נפש בלבד

This is part of the throes of death and is not considered פירכוס.

However, Rashi adds,

אבל גסה לאו אורחה בהכי

For a large animal, this is unusual, and so it would be considered פירכוס.

במה דברים אמורים

שהיתה בחזקת מסוכנת

All the above-mentioned signs are required only if the animal was on the verge of dying.

אבל אם היתה בחזקת בריאה
אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו
כשרה

However, an ordinary healthy animal is כשר, and we assume it lived until the end of the שחיטה, even without any of these signs.

3 The Gemara elaborates:

מסוכנת
 תיסק אדעתין דאסירא
 We would have thought that a dying animal may not be eaten even with proper שחיטה, because the Pasuk says זאת החיה אשר תאכלו
 And we expound חיה אכול
 ושאינה חיה לא תאכל
 If it will live, it may be eaten, but if it will not live, it may not be eaten.
 However, it is nevertheless, permitted.

And the Gemara brings several sources to prove that a מסוכנת is indeed permitted:

1.
 מדאמר רחמנא
 נבלה לא תאכל
 מכלל דמסוכנת שריא
 Since the Torah explicitly forbids eating a נבלה, an animal that died, this implies that a dying animal is permitted if it is slaughtered.

However, the Gemara rejects this proof:

Perhaps
 היינו נבלה
 היינו מסוכנת
 The term נבלה also refers to the animal before it died, and a dying animal is included in the prohibition of נבלה, and מחיים בעשה
 לאחר מיתה בלאו
 While it is still alive, one only transgresses the עשה of מחיים בעשה, and the Pasuk of נבלה adds a בלאו when it already died.

3

מסוכנת

תיסק אדעתין דאסירא

We would have thought that a dying animal may not be eaten even with proper שחיטה,

because the Pasuk says

זאת החיה אשר תאכלו

חיה אכול

ושאינה חיה לא תאכל

If it will live, it may be eaten, but if it will not live, it may not be eaten.

However, it is nevertheless, permitted.

1

מדאמר רחמנא

נבלה לא תאכל

מכלל דמסוכנת שריא

Since the Torah explicitly forbids eating a נבלה, an animal that died, this implies that a dying animal is permitted if it is slaughtered.

Perhaps

היינו נבלה

היינו מסוכנת

The term נבלה also refers to the animal before it died, and a dying animal is included in the prohibition of נבלה, and

מחיים בעשה

לאחר מיתה בלאו

While it is still alive, one only transgresses the עשה of מחיים בעשה, and the Pasuk of נבלה adds a בלאו when it already died.

4 Therefore, the Gemara cites another source:
2.
The Pasuk says
טרפה לא תאכל
And we can infer
מסוכנת שריא
Only an animal that will die due to a defect in one of its organs is prohibited, but an ordinary dying animal is permitted.

At first, the Gemara rejects this proof:
Perhaps
היינו טרפה
היינו מסוכנת
A טריפה IS any dying animal, and one transgresses both an עשה and a לאו!
Furthermore, if you will counter
נבילה למה לי
If any dying animal is prohibited, why do we need a prohibition against a dead animal?
The Gemara suggests
היינו נבילה
היינו טריפה
היינו מסוכנת
All three terms refer to the same animal that is dying for any reason; and
לעבור עליו בשני לאוין ועשה
There is a לאו and a עשה to eat it, and if it died naturally and was not slaughtered, there is an additional לאו of נבילה.

4

2

The Pasuk says
טרפה לא תאכל
And we can infer
מסוכנת שריא
Only an animal that will die due to a defect in one of its organs is prohibited, but an ordinary dying animal is permitted.

?

Perhaps
היינו טרפה
היינו מסוכנת
A טריפה IS any dying animal, and one transgresses both an עשה and a לאו!
Furthermore, if you will counter
נבילה למה לי
If any dying animal is prohibited, why do we need a prohibition against a dead animal?

היינו נבילה
היינו טריפה
היינו מסוכנת
All three terms refer to the same animal that is dying for any reason; and
לעבור עליו בשני לאוין ועשה
There is a לאו and a עשה to eat it, and if it died naturally and was not slaughtered, there is an additional לאו of נבילה.

5 However, the Gemara rejects this suggestion, because there is a Pasuk in צו פרשת; וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלוהו
 And we might ask למאי הלכתא אמרה התורה?
 This Pasuk is not needed to forbid חלב, because we already have an earlier Pasuk in ויקרא which forbids חלב;
 כל חלב וכל דם לא תאכלו

Rather, this Pasuk teaches יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב יבא איסור טרפה ויחול על איסור חלב
 That the איסור נבלה ואיסור טרפה take effect on the איסור חלב;
 Although we have a principle אין איסור חל על איסור
 If something is already prohibited, a second prohibition cannot take effect.
 Nevertheless, this Pasuk teaches us that the prohibition against consuming a נבילה or טריפה takes effect on the חלב, the forbidden fat of the animal, as well.

5

~~✗~~

Pasuk in צו פרשת
וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלוהו

And we might ask
למאי הלכתא אמרה התורה
This Pasuk is not needed to forbid חלב, because we already have an earlier Pasuk in ויקרא which forbids חלב;
כל חלב וכל דם לא תאכלו

Rather, this Pasuk teaches

יבא איסור טרפה ויחול על איסור חלב	יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב
--	--

That the איסור נבלה ואיסור טרפה take effect on the איסור חלב;

Although we have a principle
אין איסור חל על איסור
If something is already prohibited, a second prohibition cannot take effect.

Nevertheless, this Pasuk teaches us that the prohibition against consuming a נבילה or טריפה takes effect on the חלב as well.

6 Now,
 לכתוב רחמנא
 חלב נבלה יעשה לכל מלאכה
 וחלב טרפה לא תאכלוהו
 The Torah does not have to state this exception for both
 נבלה and טריפה, because
 מה מחיים
 אתי איסור טרפה חייל איסור חלב
 לאחר מיתה מיבעיא
 If the prohibition of טריפה, which begins when the animal
 is alive, takes effect; the prohibition against נבלה certainly
 does!
 Clearly,
 טרפה לאו היינו מסוכנת
 The term טריפה refers to an animal dying due to a defect,
 while a מסוכנת is an animal dying of natural causes.

Furthermore, we cannot suggest
 היינו טרפה היינו מסוכנת
 Perhaps a טריפה IS a מסוכנת, and
 נבילה
 דלא אתיא מכח מסוכנת
 והיכי דמי שעשאה גיסטרא
 The Torah needs to forbid a dead animal that was NOT
 initially a מסוכנת, such as an animal that was split in two.
 This animal goes instantly from being alive to being dead,
 and is never in the stage of a dying animal;
 We cannot say this, because
 אי אפשר דלא הוי מסוכנת פורתא
 מקמי דליפסק לרובא
 The animal IS certainly a מסוכנת, at least, for a moment
 before it was mostly cut in half.

Therefore, our proof stands:
 Since the Pasuk forbids a טריפה, this implies that a מסוכנת
 is permitted.

6
**לכתוב רחמנא
 חלב נבלה יעשה לכל מלאכה
 וחלב טרפה לא תאכלוהו**
*The Torah does not have to state this exception
 for both נבלה and טריפה, because*
**מה מחיים
 אתי איסור טרפה חייל איסור חלב
 לאחר מיתה מיבעיא**
*If the prohibition of טריפה,
 which begins when the animal is alive, takes effect;
 the prohibition against נבלה certainly does!*
Clearly,
טרפה לאו היינו מסוכנת
*The term טריפה refers to an animal dying due to a defect,
 while a מסוכנת is an animal dying of natural causes.*
Furthermore,
**היינו טרפה היינו מסוכנת
 נבילה
 דלא אתיא מכח מסוכנת
 והיכי דמי שעשאה גיסטרא**
*The Torah needs to forbid a dead animal
 that was NOT initially a מסוכנת,
 such as an animal that was split in two.
 This animal goes instantly from being alive to being dead,
 and is never in the stage of a dying animal;*
We cannot say this, because
**אי אפשר דלא הוי מסוכנת פורתא
 מקמי דליפסק לרובא**
*The animal IS certainly a מסוכנת, at least, for a moment
 before it was mostly cut in half.*
*Therefore, our proof stands:
 Since the Pasuk forbids a טריפה,
 this implies that a מסוכנת is permitted.*

7

3.

A third source:

We cited the Pasuk

וחלב נבלה וחלב טרפה

יעשה לכל מלאכה

ואכל לא תאכלוהו

The Gemara points out

לימא חלב נבלה וטרפה

חלב חלב למה לי

Why does the Torah use the term חלב twice, for both נבילה and טריפה?

It is teaching us

זו היא שאין חלבה חלוק מבשרה

ויש לך אחרת

שחלבה חלוק מבשרה

ואיזו זו מסוכנת

The fat of this animal is forbidden, just like its meat, but there is another animal whose fat is forbidden but its meat is permitted, and this refers to a מסוכנת.

7

3

We cited the Pasuk

וחלב נבלה וחלב טרפה

יעשה לכל מלאכה

ואכל לא תאכלוהו

לימא חלב נבלה וטרפה

חלב חלב למה לי

Why does the Torah use the term חלב twice, for both נבילה and טריפה?

It is teaching us

זו היא שאין חלבה חלוק מבשרה

ויש לך אחרת

שחלבה חלוק מבשרה

ואיזו זו מסוכנת

The fat of this animal is forbidden, just like its meat, but there is another animal whose fat is forbidden but its meat is not forbidden, and this refers to a מסוכנת.

8

4.
The Pasuk in יחזקאל says
ואומר אהה ה' אלהים
הנה נפשי לא מטומאה
ונבלה וטרפה לא אכלתי
מנעורי ועד עתה
ולא בא בפי בשר פגול
יחזקאל tells Hashem that he has never consumed
these items.
And we expound
הנה נפשי לא מטומאה
שלא הרהרתי ביום לבא לידי טומאה בלילה
I have never had impure thoughts that would lead to sin;
ונבלה וטרפה לא אכלתי מנעורי
שלא אכלתי בשר כוס כוס מעולם
I never ate from an animal that needed to be slaughtered
immediately. This refers to a מסוכנת, which is slaughtered
before it can become a נבילה;
ולא בא בפי בשר פגול
שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם
I never ate from an animal whose כשרות was questionable
and required a חכם's ruling.

The Gemara points out
אי אמרת אסירא
מאי רבותיה דיחזקאל
If it is forbidden מן הדין to eat from a מסוכנת, why was this
worth mentioning!
יחזקאל is enumerating his חומרות?
Clearly, it is permitted, and יחזקאל was stringent.
=====

8

4

The Pasuk in יחזקאל

ואומר אהה ה' אלהים
הנה נפשי לא מטומאה
ונבלה וטרפה לא אכלתי
מנעורי ועד עתה
ולא בא בפי בשר פגול

יחזקאל tells Hashem he never
consumed any of these items.

שלא אכלתי
מבהמה
שהורה בה חכם
I never ate from
an animal whose
כשרות required a
חכם's ruling.

שלא אכלתי
בשר כוס כוס
מעולם
I never ate from an
animal that needed
to be slaughtered
immediately.

שלא הרהרתי
ביום לבא לידי
טומאה בלילה
I have never had
impure thoughts
that would lead
to sin;

This refers to a
מסוכנת, which is
slaughtered before it
can become a נבילה;

אי אמרת אסירא
מאי רבותיה דיחזקאל

If it is forbidden מן הדין to eat from a מסוכנת,
why was this worth mentioning!
יחזקאל is enumerating his חומרות?

Clearly, it is permitted, and יחזקאל was stringent.

9 The Gemara now explains the exact definition of a מסוכנת:
 כל שמעמידן אותה
 ואינה עומדת
 Any animal that is hit or urged to stand but will not stand;
 And the Gemara adds
 אפילו אוכלת בקעיות
 This is true even if it is strong enough to chew on pieces
 of wood; and
 אפילו אוכלת קורות
 Even if it can chew on beams.
 But since it cannot stand, it is a מסוכנת.

9

מסוכנת

**כל שמעמידן אותה
 ואינה עומדת**

*Any animal that is hit or urged to stand
 but will not stand;*

And the Gemara adds

אפילו אוכלת קורות	אפילו אוכלת בקעיות
<i>Even if it can chew on beams.</i>	<i>This is true even if it is strong enough to chew on pieces of wood;</i>

But since it cannot stand, it is a מסוכנת.